

Arrest

nr. 305 937 van 30 april 2024
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat C. DE TROYER
Rue Charles Lamquet 155/101
5100 JAMBES

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IVE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van onbepaalde nationaliteit te zijn, op 3 april 2023 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 16 maart 2023.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 21 februari 2024 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 18 maart 2024.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. RYCKASEYS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat A. HAEGEMAN *loco* advocaat C. DE TROYER.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

Verzoekende partij verklaart van Palestijnse afkomst te zijn en geboren te zijn in 1999.

Verzoekende partij verklaart het Rijk te zijn binnengekomen op 6 augustus 2022. Op 8 augustus 2022 dient zij een verzoek om internationale bescherming in.

Op 3 februari 2023 wordt de verzoekende partij gehoord op het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: CGVS).

Op 16 maart 2023 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) een beslissing "*niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)*". Dit is de bestreden beslissing:

"A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u een Palestijnse moslim van Arabische afkomst. U bent geboren te Gazastad. U kende in Gaza problemen met de familie van [B.A.A.A.], een Hamasleider. U verliet Gaza op 19 mei 2021. U reisde via Egypte en Turkije naar Griekenland waar u op 12 februari 2022 op het eiland Kos aankwam. U diende hier op 14 februari 2022 een verzoek om internationale bescherming in. U kreeg meteen de subsidiaire beschermingsstatus toegekend. Na het toekennen van uw status kon u geen beroep meer doen op de Griekse overheid om voedsel en onderdak te verkrijgen.

U ontving in Griekenland begin juli 2022 één sms waarin dreigementen stonden van [M.A.A.], van wie u vermoedt dat hij gelieerd is aan Hamas of aan de familie van [B.A.A.A.]. Nadat u dit bericht had ontvangen, lieten enkele verdachte personen zes tot tien keer aan vrienden van u weten dat ze u nodig hadden om te tolken. U lichtte meermaals het politiekantoor op Kos in over deze feiten maar zij noteerden uw klacht pas nadat u gedurende vijf à zes dagen steeds naar de politie was gegaan. U voelde u niet meer veilig op Kos en besloot naar Rhodos en Kreta te trekken. U voelde u daar echter ook niet meer veilig en besloot Griekenland te verlaten. Begin augustus 2022 verliet u Griekenland met het vliegtuig. U reisde naar België, waar u op 6 augustus 2022 aankwam. U diende in België een verzoek om internationale bescherming in op 8 augustus 2022. U dient uw verzoek om internationale bescherming ook in vanwege de economische crisis in Griekenland.

U bent in het bezit van uw origineel paspoort en uw originele identiteitskaart.

Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legt u de volgende documenten voor: uw originele geboorteakte; uw originele UNRWA-kaart; een puntenlijst van het door u gevolgde UNRWA-onderwijs; een kopie van uw Grieks vluchtelingenpaspoort; een kopie van uw Griekse verblijfsvergunning; twee attesten waaruit blijkt dat u een AMKA (nummer bij de sociale zekerheid) en AFM (fiscaal identificatienummer) bezit in Griekenland; de bedreiging die u via sms van [M.A.A.] ontving; een verzoek van u, gericht aan de procureur van de rechtbank van eerste aanleg van Kos om [M.A.A.] te laten aanmelden bij het politiekantoor van Kos; een brief van het parket van de rechtbank van eerste aanleg van Kos waarin aan het politiekantoor van Kos gevraagd wordt om uw klacht tegen [M.A.A.] te onderzoeken; twee attesten van de gemeente van Kreta waarin wordt gesteld dat u dakloos bent; enkele foto's van u en van de leefomstandigheden op Kos en Kreta; een artikel over collaborateurs in Gaza die samenwerken met Israël en een certificaat van uw opleiding Engels.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofdte heeft kunnen vaststellen.

U haalt aan dat u mentale problemen hebt: u piekert, u slaapt niet goed en u bent altijd ongerust (CGVS, p. 13-14). Vooreerst dient opgemerkt te worden dat u geen begin van bewijs voorlegt waaruit zou moeten blijken dat u als gevolg van deze mentale problemen niet op volwaardige zou kunnen deelnemen aan onderhavige procedure. Verder maakte u noch voor de Dienst Vreemdelingenzaken – wanneer u in het kader van het onderzoek naar bijzondere procedurele noden gevraagd werd naar elementen of omstandigheden die het vertellen van uw relaas kunnen bemoeilijken – noch voor het Commissariaat-generaal enig gewag van mogelijke problemen om het onderhoud te voltooien.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980.

Uit de elementen die voorhanden zijn (Eurodac Marked Hit en CGVS, p. 3), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist (CGVS, p. 3).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de

lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming

genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen. De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn. In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,... Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92]. Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma’s voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97]. Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, sociale bijstand en huisvesting, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden

vastgesteld dat u hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

Wat betreft uw situatie op het vlak van huisvesting, haalt u aan dat u – nadat u het opvangcentrum had verlaten – één à twee weken op straat verbleef. Er dient echter opgemerkt te worden dat deze situatie niet van permanente aard was. Na deze één à twee weken bleek u in staat om onderdak te vinden bij een oudere Griek. U mocht bij hem verblijven in ruil dat u zijn huis opkuisste. U verbleef twee maanden bij deze man. Nadien besloot u zelf deze woning te verlaten en naar Rhodos te trekken, waar u amper twee à drie dagen verbleef. Dat u toen in een park verbleef, is niet representatief voor uw situatie als begunstigde van internationale bescherming. Wanneer u - na deze twee à drie dagen in Rhodos verbleven te hebben - naar Kreta trok, vond u onderdak in een verlaten woning (CGVS, p. 4-5). Bovendien ging u nooit uw mogelijkheden tot huisvesting na bij de Griekse autoriteiten. Dat er nog anderen in uw situatie zaten, volstaat niet om uw nalatigheid te rechtvaardigen. U dient zelf de nodige stappen te zetten om gebruik te maken van uw rechten (CGVS, p. 11). U geeft ook aan dat u in de toekomst aan huisvesting zou geraken in Griekenland indien uw veiligheid gegarandeerd is. Wat deze veiligheid betreft, wordt verder in deze beslissing uiteengezet dat nergens uit blijkt dat u in geval van veiligheidsproblemen geen beroep zou kunnen doen op de bescherming van de Griekse autoriteiten indien u de nodige stappen daartoe onderneemt (CGVS, p. 11). Op het vlak van werkgelegenheid bleek u op Kos twee en een halve maand te kunnen werken in het restaurant van de oude man waarbij u verbleef. Nadien zocht u niet meer naar werk. U voegt eraan toe dat u geen werk meer wou zoeken omdat u gewoon wou vluchten wegens uw vrees voor uw leven (CGVS, p. 9-10). Er kan aldus niet besloten worden dat uw grondrechten op het vlak van werkgelegenheid niet gerespecteerd worden. U stelt ook dat u mogelijks in de toekomst aan werk kan geraken, vooral dan seizoensarbeid in de zomer (CGVS, p. 9-10). Waar u tot slot aanhaalt dat u geen eten meer ontving van de Griekse autoriteiten nadat u het opvangcentrum verliet, moet opgemerkt worden dat uit niets blijkt dat u – door het werk dat u uitvoerde op Kos en door de financiële steun van uw familie (ze steunden u voor 150 à 200 euro per maand) – zelf niet in staat moet geweest zijn om eten te kunnen voorzien (CGVS, p. 10). Bovendien liet u na om uw mogelijkheden tot financiële hulp van de Griekse autoriteiten na te gaan. U vroeg dit louter aan medevluchtelingen (CGVS, p. 10).

De vaststelling dat er in uw hoofde mogelijke indicaties van een verhoogde kwetsbaarheid zijn, omwille van uw mentale gezondheidstoestand, doet hieraan géén afbreuk, aangezien u niet aantoont dat uw bijzondere kwetsbaarheid het u dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig uw rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat u zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met de artikelen 3 van het EVRM en 4 van het EU Handvest (Ibid., Ibrahim e.a., randnummer 93 en Jawo, randnummer 95). U staakt uw psychische problemen bovendien op geen enkele wijze. Daarenboven geeft u aan dat u voor uw psychische problemen in de toekomst in behandeling zou kunnen gaan in Griekenland (CGVS, p. 14).

Volledigheidshalve dient ook vastgesteld te worden dat u duidelijk beschikte over de nodige middelen om uw vertrek en verdere reis doorheen Europa te bewerkstelligen, wat getuigt van zelfredzaamheid en keuzemogelijkheden (CGVS, p. 11).

Waar u stelt dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland het slachtoffer bent geworden van een dreigbericht van [M.A.A.] en dat enkele verdachte personen meermaals naar u vroegen, moet vooreerst worden opgemerkt dat u niet op overtuigende wijze aantoont dat u, rekening houdend met uw individuele situatie, de nodige ernstige pogingen ondernomen hebt om er uw rechten te doen gelden. Nochtans moet in het licht van hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, waaronder het gegeven dat de daar aanwezige autoriteiten in beginsel in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden, redelijkerwijze van u verwacht worden dat u alle mogelijke middelen uitput die het recht in Griekenland u biedt. U blijft hier echter in gebreke.

U stelt dat u vijf à zes dagen lang naar het politiekantoor van Kos trok om klacht in te dienen tegen [M.A.A.]. Ook al diende u vijf à zes dagen aan te dringen, toch werd er een officiële klacht opgesteld (CGVS, p. 8). Verder dient opgemerkt te worden dat u - in tegenstelling tot uw bewering dat dit de klacht betreft die bij het politiekantoor van Kos werd ingediend - een brief overhandigt van het parket van de rechtbank van eerste aanleg van Kos. Dit parket maant het politiekantoor van Kos aan om uw klacht tegen [M.A.A.] te onderzoeken. Uit deze brief blijkt geenszins dat de Griekse autoriteiten onwil vertonen om in uw zaak op te treden. Waar u stelt dat het politiekantoor van Kos onvoldoende stappen ondernam om uw zaak te onderzoeken, dient opgemerkt te worden dat u nooit bij een ander kantoor uw problemen bent gaan aangeven (CGVS, p. 8-9). Dat er maar één politiekantoor op Kos is, is onvoldoende om uw nalaten te rechtvaardigen. U liet immers na om op Rhodos en Kreta uw problemen kenbaar te maken. Dat u angst had en van uw problemen af wou geraken, volstaat niet om te stellen dat u al het nodige hebt gedaan om gebruik te maken van uw rechten als begunstigde van internationale bescherming (CGVS, p. 9). Eveneens liet u na om het door u als gebrekkig ervaren optreden van de politie van Kos bij andere, hogere autoriteiten aan te geven. Uw stelling dat als de politie u niet helpt, dat niemand het gaat doen, is onvoldoende om te stellen dat

u al de nodige stappen hebt gezet om gebruik te maken van uw rechten als begunstigde van internationale bescherming (CGVS, p. 9).

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

Uw documenten kunnen bovenstaande appreciaties niet wijzigen. Uw identiteit, herkomst, status in Griekenland, uw UNRWA status en uw opleiding staan immers niet ter discussie. Het ingediende dreigbericht doet geen afbreuk aan de in Griekenland beschikbare beschermingsmogelijkheden die u onvoldoende heeft uitgeput. Eenzelfde conclusie geldt voor uw verzoek gericht aan het parket en de opdracht van het parket aan de politie om uw klacht te onderzoeken. Dat op 28 juli 2022 werd vastgesteld dat u dakloos was doet geen afbreuk aan het geheel aan uw verklaringen inzake uw woonsituatie in Griekenland zoals hierboven weergegeven.

Gelet dat uw verzoek ten aanzien van Griekenland wordt beoordeeld is het artikel over collaborateurs in Gaza niet dienstig.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Palestina.”

2. Het verzoekschrift

2.1. In een eerste en enig middel voert verzoekende partij de schending aan van de artikelen 48/3, 48/4 en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en “het beginsel van behoorlijk bestuur die tegenpartij verplicht een beslissing te nemen met kennis van zaken”.

2.2. Verzoekende partij stelt dat de commissaris-generaal voorbijgaat aan haar verklaringen waar hij stelt dat zij niet voldoet aan de voorwaarden van het arrest van het Hof van Justitie dat bepaalt dat er een hoge drempel van ernst bereikt dient te worden alvorens er sprake is van een schending van artikel 4 van het Handvest en artikel 3 van het EVRM. Zij heeft Griekenland verlaten omdat zij problemen had met het vinden van een baan, woning en voedsel en dat zij bedreigingen bleef ontvangen in verband met de gebeurtenissen die zich in Palestina voordeden. De commissaris-generaal minimaliseert haar verklaringen door te stellen dat deze feiten niet de bijzonder hoge drempel van ernst bereiken. Nochtans werden haar meest fundamentele rechten geschonden. De commissaris-generaal kan niet redelijk stellen dat het verblijven in een verlaten huis in Griekenland overeenkomt met leven op een degelijke plaats. Bovendien kan haar verblijf bij de bejaarde man in ruil voor het schoonmaken van zijn huis, gezien worden als slavernij aangezien zij nooit enig inkomen voor dit werk ontvangen heeft. Het was noodzakelijk voor haar om werk te vinden om zich te kunnen huisvesten, maar zij kreeg voor haar werk in het restaurant van de oude man geen loon uitbetaald. Vervolgens diende zij het eiland Kos te verlaten vanwege de bedreigingen die zij ontvangen had. Zij kon in dit klimaat van onveiligheid niet langer in Griekenland blijven en had dus ook niet de mogelijkheid om de Griekse autoriteiten om hulp te vragen bij het zoeken naar voedsel. Bovendien heeft zij meerdere keren melding gemaakt van deze bedreigingen bij de Griekse politie, maar namen zij haar klacht pas op bij haar vijfde of zesde bezoek. Het feit dat het parket opdracht heeft gegeven om een onderzoek te starten betekent echter niet dat verzoekende partij in Griekenland effectieve bescherming zal genieten. Ten slotte stelt verzoekende partij nog dat er rekening dient gehouden te worden met het psychologische aspect en haar zwakke geestelijke toestand.

3. De aanvullende nota's

3.1. Op 6 juni 2023 maakt de verzoekende partij overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet een aanvullende nota over waarbij zij volgende rapporten en artikels bijbrengt:

- OSAR, “*La Grèce en tant qu'état tiers sûr*”, 3 augustus 2022;
- L. CARRETERO, “*En Grèce, on reçoit les réfugiés mais on ne les intègre pas*”, 11 juni 2021;
- NANSEN, “*Situation des bénéficiaires de protection internationale en Grèce*”;
- RSA/ PRO ASYL, “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*”, maart 2023.

3.2. Op 14 maart 2024 maakt de verwerende partij overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet een aanvullende nota over waarin zij verwijst naar volgende rapporten en er de weblinks van vermeldt:

- AIDA, "Country Report: Greece. Update 2022", 8 juni 2023;
- Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", juni 2022;
- RSA/ PRO ASYL, "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights", maart 2023.

3.3. Op 16 maart 2024 maakt de verzoekende partij overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet een tweede aanvullende nota over waarbij zij foto's en een psychologisch attest neerlegt:

- foto's van een onlangs gesloopt familiehuus;
- Psychologisch certificaat.

4. Over de gegrondheid van het beroep

4.1. Bevoegdheid

Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutive kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om "een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie" te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de Procedurerichtlijn). Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc*-onderzoek van zowel de juridische als de feitelijke gronden, zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

4.2. Samenwerkingsplicht

Artikel 48/6, § 1 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

"§ 1. De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.

De in het eerste lid bedoelde elementen omvatten onder meer de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient."

Artikel 10.3 van de richtlijn 2013/32/EU, dat handelt over de vereisten voor de behandeling van verzoeken, bepaalt ook:

"3. De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit over verzoeken om internationale bescherming zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat:

a) (...);

b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals het EASO en de UNHCR, en relevante internationale mensenrechtenorganisaties, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van verzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de verzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken;

(...)"

Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van feiten en omstandigheden met inbegrip van de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de

omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen. De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die beperkt is tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze.

4.3. Beoordeling

4.3.1. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a) van de Procedurerichtlijn.

4.3.2. Uit de bestreden beslissing blijkt dat verzoekende partij reeds internationale bescherming geniet in Griekenland. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt inderdaad dat de verzoekende partij internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Zij kreeg de vluchtelingenstatus toegekend op 25 februari 2022 (administratief dossier, map 5, DVZ, Eurodac Marked Hit en map 6, documenten, stuk 15A).

De verzoekende partij brengt geen elementen aan waaruit blijkt dat zij actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Zij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de haar verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin.

4.3.3. Verzoekende partij stelt dat zij niet kan terugkeren naar Griekenland omdat zij daar problemen ondervond met het zoeken naar een baan, een woning en voedsel en omdat zij in Griekenland bedreigingen bleef ontvangen in verband met de gebeurtenissen die zich voordeden in Palestina. Zij kreeg geen effectieve bescherming van de Griekse autoriteiten. Bovendien kampt zij met een zwakke geestelijke toestand.

De Raad onderzoekt de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland op basis van de meest recente informatie waarover hij in de huidige fase van de procedure beschikt, namelijk:

- het "*Country Report: Greece. Update 2022*" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023;
- het "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022;
- het rapport "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*" van RSA/PRO ASYL van maart 2023.

De Raad stelt vast dat in de verschillende rapporten de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland wordt onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de door de partijen verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland de laatste jaren steeds moeilijker is geworden op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange periode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijken vaak complex te zijn, waarbij dergelijke administratieve obstakels veel begunstigden ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als onderdanen (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5-6). Het al dan niet beschikken over een Griekse verblijfsvergunning (ADET) is belangrijk voor de vraag of begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland het risico lopen dakloos te worden en, in dat geval, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het bezit van een geldige ADET is een voorwaarde voor het verkrijgen van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of zelfs het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA) mogelijk maakt. De afgifte van een AMKA vormt dan weer een voorwaarde voor toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Volgens een recente nieuwe regeling moet de beslissing tot afgifte van de ADET *in principe* worden opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. Overeenkomstig een recente omzendbrief van het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel van 31 januari 2023 moet de beslissing tot afgifte van een ADET in ieder geval aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Vervolgens moet binnen de zes maanden online een afspraak worden gemaakt met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET voor te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden hiervan niet persoonlijk verwittigd. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald.

Meerdere bronnen geven aan dat de begunstigden van een internationale beschermingsstatus zich in Griekenland in een nog meer precare situatie bevinden dan verzoekers om internationale bescherming en dat de huisvestingsmogelijkheden voor begunstigden zeer beperkt zijn waardoor zij het risico lopen dakloos te worden:

“Meerdere bronnen concluderen dat statushouders in een slechtere positie verkeren ten opzichte van personen die nog in de asielprocedure zitten. Zo zijn er voor statushouders minder opties als het gaat om huisvesting in vergelijking met asielzoekers.”

(“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland” van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022, p. 32)

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer is dus zeer precair en problematisch, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in rampzalige levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Wat in de eerste plaats de huisvestingsproblematiek betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van begunstigden van een internationale beschermingsstatus wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 23-25).

Het enige officiële integratieprogramma in Griekenland, dat betrekking had op de periode van juli 2019 tot juli 2022, is het programma van HELIOS (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*), opgezet door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in samenwerking met een aantal niet-gouvernementele organisaties. Sinds 2022 wordt dit programma in afwachting van opname in het Europees Sociaal Fonds tijdelijk uit nationale fondsen gefinancierd en wordt het door de autoriteiten verlengd. De inschrijving voor dit integratieprogramma moet gebeuren binnen het jaar volgend op het toekennen van de internationale beschermingsstatus. Als gevolg hiervan worden statushouders die zich niet langer in Griekenland bevonden toen hen de internationale beschermingsstatus werd verleend of die de noodzakelijke formaliteiten niet binnen deze periode van één jaar hebben vervuld uitgesloten van het programma.

Het HELIOS-programma biedt op zich geen huisvesting. In het kader van dit programma wordt financiële steun geboden aan begunstigden om hun huur te betalen, op voorwaarde dat zij reeds een huurcontract hebben afgesloten voor een periode van meer dan zes maanden en dat zij beschikken over een bankrekening. Deze financiële ondersteuning wordt geboden voor een periode van zes tot twaalf maanden, afhankelijk van de datum van indiening van de vereiste documenten. Het bedrag varieert van 230 euro voor een alleenstaande volwassene tot 800 euro voor een gezin van zes personen (met een toeslag om de waarborgsom en de installatiekosten in de nieuwe woning te dekken). Naast de voorwaarde van het hebben van een AFM (het fiscaal registratienummer) en een bankrekening, wordt de toegang tot huisvesting belemmerd door ernstige obstakels die verband houden met discriminatie en een gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien moeten begunstigden, naast de huur, de facturen voor openbare diensten en andere uitgaven, zoals voedsel, zelf betalen. Bijgevolg is de hulp die begunstigden in het kader van het HELIOS-programma ontvangen vaak onvoldoende om hun levensonderhoud te garanderen.

Het risico om in een situatie van dakloosheid terecht te komen is voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland dus zeer groot, aangezien de toegang tot documenten en middelen die nodig zijn om huisvesting te bekomen niet mogelijk is binnen de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming. Dit risico is nog toegenomen door de beëindiging van het ESTIA-programma, nu de begunstigden van dit programma dakloos zijn geworden. Zelfs begunstigden die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd. Zij kunnen niet langer een woning huren en de meesten van hen bevinden zich op straat. Begunstigden die als niet-geregistreerde bewoners in de kampen verblijven, hebben geen toegang tot voedsel of andere diensten.

Begunstigden van een internationale beschermingsstatus kunnen in theorie toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen die onderdak bieden voor drie tot zes maanden. Deze opvangcentra zijn echter niet uitsluitend bestemd voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus en de toegang kan voor hen door tal van factoren, zoals het feit dat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, het feit dat gezinnen er niet worden aanvaard, het feit dat mensen met psychische stoornissen er niet worden toegelaten of het feit dat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt, in de praktijk beperkt zijn. Sommige opvangcentra bieden alleen slaapzalen aan en eisen daarom dat de bewoners overdag naar buiten gaan, terwijl de duur van het verblijf in de slaapzalen niet langer kan zijn dan vijftien dagen tot een maand.

Wat de toegang tot werk betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moet echter rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel begunstigden van een internationale beschermingsstatus zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld.

Ook als steunprogramma's worden voorzien in het kader van de nationale strategie voor de integratie van begunstigden van internationale bescherming, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat de door deze programma's voorziene acties in de praktijk niet worden uitgevoerd (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). Uit deze informatie blijkt ook dat er voor begunstigden een aanzienlijk gebrek is aan informatie over de toegang tot de arbeidsmarkt.

Ten slotte blijkt uit de door de partijen verstrekte informatie dat begunstigden van internationale bescherming hindernissen ondervinden bij de afgifte van het fiscaal registratienummer (AFM) en dat dit hun toegang tot de arbeidsmarkt en hun registratie bij het werkloosheidsbureau in de weg staat (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). De afgifte van een AFM kent aanzienlijke

vertragingen. De procedure voor de bevoegde fiscale bureaus om de persoonsgegevens van vluchtelingen via de asieldienst na te gaan duurt ongeveer twee maanden. Bovendien is wie zich wil inschrijven bij een belastingkantoor met het oog op het verkrijgen van het AFM verplicht om zijn verblijfsadres te certifiëren door middel van een attest van een opvangcentrum, een elektriciteitsrekening of een kopie van een huurcontract op zijn naam. Begunstigden die geen verblijfsvergunning hebben en/of dakloos zijn, kunnen dus geen AFM verkrijgen.

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat niet alle begunstigden van een internationale beschermingsstatus toegang hebben tot sociale rechten en sociale uitkeringen (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 249). In de praktijk zijn de moeilijkheden bij de toegang tot deze rechten te wijten aan bureaucratische barrières, waarbij geen rekening wordt gehouden met het onvermogen van begunstigden om bepaalde documenten, zoals documenten met betrekking tot de gezinssituatie, geboorteakten of diploma's, voor te leggen of zelfs aan de weigering van ambtenaren om hen de voorziene uitkeringen te verstrekken, wat in strijd is met het beginsel van gelijke behandeling waarin het Griekse recht en het Unierecht voorzien.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor de begunstigden van een internationale beschermingsstatus om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen (rapport *"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 19-22).

De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen, die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend, wordt automatisch niet meer uitbetaald van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld.

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 200 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene of kind) is formeel toegankelijk voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit inkomen is volgens de Griekse wet echter bedoeld voor huishoudens met een geregistreerd adres dat moet worden bewezen door een huurcontract dat zes maanden vóór de aanvraag om toekenning van dit inkomen is ondertekend, en voor daklozen die onder de armoedegrens leven. In de praktijk sluit een dergelijke bepaling veel begunstigden, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven, uit. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Ten slotte wordt ook onderstreept dat de informatie over het bestaan van en de criteria voor het bekomen van dit minimuminkomen zelden wordt verstrekt aan begunstigden van internationale bescherming.

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, wordt eraan herinnerd dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus die niet in het bezit zijn van een ADET geen sociale zekerheids-nummer (AMKA) kunnen verkrijgen. Wie geen AMKA heeft, moet de kosten van medicijnen en analyses dragen en deze kosten kunnen exorbitant worden bij pathologieën die regelmatige gespecialiseerde medische controles vereisen. Bovendien worden bepaalde dringende medische onderzoeken niet vergoed, ook al beschikt de betrokkene over een AMKA. Ook kunnen mensen die over een AMKA beschikken maar niet verzekerd zijn geen medicijnen of onderzoeken meer krijgen van artsen uit de private sector. In dat geval kunnen voorschriften alleen worden verstrekt door artsen uit de publieke sector, waaronder de artsen in de opvangvoorzieningen.

De Raad herinnert eraan dat het bezit van een geldige ADET een voorwaarde is voor het verkrijgen van een fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of het verkrijgen van de AMKA mogelijk maakt. Sinds een besluit dat in december 2020 in werking is getreden, wordt voor asielzoekers automatisch een AFM aangemaakt bij hun beschermingsverzoek. Deze AFM gaat mee over naar de ADET. Statushouders zonder AFM moeten dit in persoon aanvragen bij een lokaal belastingkantoor in de woonplaats van de statushouder. Statushouders die geen woonplaats kunnen aantonen, verkrijgen geen AFM. Een AFM kan ook online aangevraagd worden; dit vereist de voorlegging van geldige identiteitsdocumenten alsook geldige reisdocumenten. Bij gebrek hieraan kan geen AFM worden verkregen. Het onlineplatform is enkel in het Grieks opgesteld. De afgifte van een AMKA is vereist voor de

toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om dit AMKA te bekomen, moet de begunstigde de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig verzekeringsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg) om te zetten in een AMKA. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET beïnvloeden de afgifte van het AMKA, waardoor begunstigten de voor de toegang tot het gezondheidszorgsysteem vereiste documenten worden onttrokken.

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor begunstigten van een internationale beschermingsstatus. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks en tegen betaling verloopt. Wie geen Grieks spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren.

De informatie waarover de Raad beschikt, wijst ook op talrijke tekortkomingen in de therapeutische ondersteuning van mensen met psychische problemen (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 27). Slachtoffers van foltering of geweld hebben door lacunes in zowel de identificatie- en certificeringsprocedure als in de zorgdiensten geen toegang tot adequate medische en psychologische zorg en revalidatie. Het enige programma dat aan slachtoffers van foltering een alomvattend pakket van multidisciplinaire zorg biedt en dat beheerd werd door Artsen Zonder Grenzen, werd in december 2021 beëindigd.

In deze zaak acht de Raad het passend dat ook de bijzondere situatie van begunstigten van een internationale beschermingsstatus wier ADET is vervallen wordt benadrukt.

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigten van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk is en enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan duren. Begunstigten die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de afgifte of verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als begunstigten. Bovendien lopen personen met een internationale beschermingsstatus na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden (*“Country Report: Greece. Update 2022”* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 222-225). Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor begunstigten van een internationale beschermingsstatus in Griekenland om dakloos te worden of om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor begunstigten die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor begunstigten die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als begunstigten in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat begunstigten van een internationale beschermingsstatus in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over mogelijkheden *qua* huisvesting of stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, hoewel ze soms een in het Grieks geschreven nota ontvangen waarin hen wordt gevraagd om zich te richten tot de asiendienst wanneer ze geen documenten hebben. Er blijkt ook dat zij bij een terugkeer naar Griekenland voornamelijk in de regio Attica terechtkomen (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5). De in deze regio aanwezige obstakels kunnen de teruggekeerde begunstigten dus treffen op het vlak van de toegang tot sociale bescherming, huisvesting, gezondheidszorg en werkgelegenheid. Bovendien beschikken de gemeentelijke integratiecentra (KEM), die begunstigten informatie en advies geven over de toegang tot documenten en bepaalde sociale rechten, in de regio Attica niet over voldoende tolkdiensten. Zij zijn dus enkel toegankelijk voor wie Grieks, Engels, Urdu of Farsi spreekt.

Op dezelfde manier blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat *“als gevolg van de substantiële achterstand van dossiers bij de Directie Vreemdelingenpolitie van Attica begunstigten van internationale bescherming die bij hun terugkeer naar Griekenland niet over een geldige ADET beschikken het risico lopen om geconfronteerd te worden met bijzonder lange wachttijden voor het verkrijgen en vernieuwen van hun*

ADET, zonder dewelke zij geen toegang hebben tot sociale voorzieningen, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt" (zie het rapport *"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, geciteerd in het *"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223, vrije vertaling).

Bovendien stelt de Raad, na lezing van de informatie waarover hij beschikt, vast dat in afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel soms een attest wordt afgegeven dat zes maanden geldig is. Ondanks dit attest ondervinden begunstigden van een internationale beschermingsstatus nog steeds obstakels bij de toegang tot diensten zoals de sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt omdat verschillende overheidsdiensten terughoudend zijn om dit attest te aanvaarden voor de toegang tot hun diensten. Dit attest zou ook begunstigden die wachten op de vernieuwing van hun verblijfsvergunning minder rechten geven dan andere migranten, of zelfs geen toegang tot deze rechten (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223: *"In afwachting van de afgifte van een nieuwe verblijfsvergunning krijgen begunstigden van internationale bescherming een attest van aanvraag (...) dat in 2022 zes maanden geldig is. Voor de afgifte van dit attest moet de aanvraag tot vernieuwing zijn geüpload naar het elektronische systeem 'ALKYONI' (...). Volgens waarnemingen van de Griekse Raad voor Vluchtelingen (hierna 'GCR') kan de Asieleenheid voor Begunstigden van Internationale Bescherming de aanvraag uploaden tot vier maanden na de eerste indiening van de aanvraag tot vernieuwing. In de praktijk worden begunstigden van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die in het bezit zijn van dit attest geconfronteerd met hindernissen bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt terwijl ze wachten op de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Voor zover de GCR weet, zijn publieke diensten zoals de Organisatie voor Arbeidsvoorziening (OAED) terughoudend om dit attest van aanvraag (...) te aanvaarden omdat het document geen foto of watermerk bevat of enige andere relevante wettelijke maatregel die de aanvaarding van het document mogelijk maakt. Het attest kent aan begunstigden minder rechten toe (bijvoorbeeld het recht op toegang tot de arbeidsmarkt, sociale zekerheid, openbare gezondheidszorg, enz.) dan het attest van artikel 8 L.4251/2014 dat wordt toegekend aan immigranten. In feite zijn de begunstigden van internationale bescherming met deze attesten enkel beschermd tegen detentie en hebben ze tijdens de vernieuwing van hun verblijfsvergunning tot geen enkel recht toegang. De GCR heeft verschillende klachten ingediend bij de Griekse Ombudsman met betrekking tot de bovengenoemde tekortkomingen, maar er zijn slechts enkele beslissingen genomen"*, vrije vertaling).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt ook dat de aanvragen om verlenging sinds 2017 per e-mail bij de asielautoriteiten kunnen worden ingediend en dat de aanvaarding hiervan ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223-225; rapport *"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 6-12).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen begunstigden van internationale bescherming die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Zodra de aanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden van de aanvrager, alvorens ze de aanvraag kunnen registreren in de databank voor verblijfsvergunningen. Gezien het aantal aanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, lijkt het erop dat deze fase van de procedure enkele maanden, en in sommige gevallen meer dan een jaar, kan duren. Tijdens deze periode ondervinden begunstigden dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precarie situatie terechtkomen. Als begunstigden een e-mail ontvangen waarin hen de toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun nieuwe verblijfstitel. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag opgehaald te worden, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de begunstigde zich niet op de aangegeven datum aandient, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De begunstigde moet dit aanvragen. Voor deze stap is fysieke aanwezigheid in Griekenland vereist, aangezien een dergelijke aanvraag niet per telefoon of e-mail kan. In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een begunstigde van internationale bescherming die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing van de ADET indien de verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de

leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde ADET te vermijden en aldus niet in een precarie situatie terecht te komen.

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor januari 2020, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgde gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Sinds 2019 worden echter weinig beslissingen over hernieuwing genomen. Er liggen verschillende redenen aan de basis van deze achterstand. Wegens de grote achterstand heeft een groot aantal begunstigden van internationale bescherming gedurende meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enig andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten. In januari 2020 verzond het Griekse middenveld een klachtenbrief naar de bevoegde instanties, maar de problematiek werd nog niet opgelost. Later op het jaar 2020 werd een wet voorzien waar het onderzoek en hernieuwing van verblijfsvergunning voor begunstigden van internationale bescherming onder de oude procedure, nu worden behandeld door het bevoegde en gewoonlijke directoraat. Niettemin heeft deze wet het probleem van achterstand in het uitreiken van verblijfsvergunningen niet opgelost, noch het gegeven dat het attest dat worden gegeven in afwachting van de hernieuwing van de verblijfsvergunning, de facto wettelijk ongeldig is.

("For those granted international protection under the "old procedure" prescribed by Presidential Decree 114/2010, the renewal procedure is conducted by the Aliens Police Directorate (Διεύθυνση Αλλοδαπών). Within the framework of this procedure, the drafting of a legal document for the renewal application is required. Based on available Country of Origin Information (COI), the application must demonstrate that reasons of persecution still exist. The decision used to be issued after a period of more than a year. In 2022, 651 applications for renewal were submitted before the Aliens Police Directorate. Out of those, 419 were positive, 57 were rejected and 175 are still pending.¹¹³⁸ The delay in the renewal procedure is caused due to the delay by Courts to provide data for potential ongoing criminal proceedings against beneficiaries and by the size of the administrative files of beneficiaries and the fact the files are available only in hard copy and not digitally. Due to these delays, a large number of beneficiaries of international protection, for over a year, have no access to the labour market, social security, social welfare and sometimes healthcare, thus facing destitution and homelessness. The certificate of application (βεβαίωση κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής) provided by the Aliens Directorate, similarly to the certificate of application provided by the Asylum Service, lacks a photo or a watermark and any relevant legal provisions allowing the document to be accepted by other Greek Public Authorities. Moreover, this certificate has no expiration date. In January 2020, GCR and other organisations sent a letter of complaint to the Secretary General of the Ministry of Citizen Protection, however the issue has yet to be resolved by the time of writing. The adoption of Law no. 4703/2020 (Government Gazette A 131/10.7.2020) provided for the transfer of the relevant competences to the General Secretariat of Public Order of the Ministry of Citizen Protection. The examination, renewal, and service of residence permits for the beneficiaries of international protection of the so called "old procedure" are now handled by the competent Directorate. However, the adoption of this law has not solved the problem either with the delay of residence permits of beneficiaries of international protection or with the practically legally invalid certificate of submission of an application for renewal of a residence permit.")

(vrije vertaling: "Voor wie internationale bescherming bekam op grond van de "oude procedure", voorgeschreven door presidentieel decreet 114/2010, wordt de verlengingsprocedure uitgevoerd door het directoraat Vreemdelingenpolitie (Διεύθυνση Αλλοδαπών). In het kader van deze procedure is het opstellen van een juridisch document voor de verlengingsaanvraag vereist. Op basis van de beschikbare informatie over landen van herkomst (COI) moet de aanvraag aantonen dat er nog steeds redenen voor vervolging bestaan. Vroeger werd het besluit na meer dan een jaar afgegeven. In 2022 werden bij de Directie Vreemdelingenpolitie 651 verlengingsaanvragen ingediend. Daarvan waren er 419 positief, werden er 57 afgewezen en zijn er nog 175 in behandeling.¹¹³⁸ De vertraging in de verlengingsprocedure wordt veroorzaakt door de vertraging bij de rechtbanken bij het verstrekken van gegevens over mogelijk lopende strafrechtelijke procedures tegen begunstigden en door de omvang van de administratieve dossiers van begunstigden en het feit dat deze bestanden enkel op papier en niet digitaal beschikbaar zijn. Als gevolg van deze vertragingen heeft een groot aantal begunstigden van internationale bescherming al meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, de sociale zekerheid, de sociale voorzieningen en soms de gezondheidszorg, en dus te maken met armoede en dakloosheid. Het certificaat van aanvraag (βεβαίωση κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής), afgegeven door de Directie Vreemdelingen, evenals het certificaat van aanvraag, afgegeven door de Asieldienst, ontbreken een foto of een watermerk en alle relevante wettelijke bepalingen die maken dat het document door andere Griekse overheidsinstanties kan worden geaccepteerd. Bovendien heeft dit certificaat geen vervaldatum. In januari 2020 stuurden de GCR en andere organisaties een klachtenbrief naar de secretaris-generaal van het ministerie van Burgerbescherming, maar op het moment van dit schrijven is de kwestie nog niet opgelost. De goedkeuring van wet nr. 4703/2020

(Government Gazette A 131/10.7.2020) voorzag in de overdracht van de relevante bevoegdheden aan het Secretariaat-Generaal van Openbare Orde van het Ministerie van Burgerbescherming. Het onderzoek, de verlenging en de betekening van verblijfsvergunningen voor begunstigten van internationale bescherming volgens de zogenaamde “oude procedure” worden nu afgehandeld door het bevoegde directoraat. Deze wet heeft de problemen wat betreft de vertraging van de verblijfsvergunningen van begunstigten van internationale bescherming en wat betreft het vrijwel juridisch ongeldige certificaat van indiening van een aanvraag tot verlenging van een verblijfsvergunning echter niet opgelost.”)

(AIDA, “Country report: Greece”, juni 2023, p. 224-225)

Verschillende instellingen, waaronder de Ombudsman, de nationale Commissie voor de Mensenrechten, de Europese Commissie, het Asielagentschap van de Europese Unie en de autoriteiten van andere lidstaten, hebben al hun bezorgdheid geuit over de administratieve moeilijkheden waarmee begunstigten van een internationale beschermingsstatus bij hun terugkeer naar Griekenland worden geconfronteerd en over de impact ervan op hun levensomstandigheden (rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 12). Toch blijven er langdurige vertragingen bestaan bij de behandeling van deze dossiers, met rechtstreekse gevolgen voor de situatie van wie uit andere lidstaten wordt gerespatieerd.

Uit de informatie in het rechtsplegingsdossier blijkt ten slotte dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een begunstigde van een internationale beschermingsstatus die nog niet in het bezit is gesteld van een ADET of wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten -wat enige tijd kan duren- het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Ten slotte blijkt uit de meest recente informatie waarover de Raad beschikt dat de Europese Commissie in januari 2023 een inbreukprocedure tegen Griekenland is opgestart wegens de onjuiste omzetting van artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU (rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 3, 19 en 20).

Uit deze informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigten van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigten van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij begunstigten *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Dit is het geval voor de verblijfsuitkering (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland vereist is), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die met name een onderzoek door een accreditatiecentrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft).

Volgens sommige bronnen vormt indirecte discriminatie van begunstigten van een internationale beschermingsstatus met betrekking tot de toegang tot sociale uitkeringen een structurele tekortkoming (rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 20). Dit werd dan ook recent benadrukt in het document INFR(2022)2044, waarmee de Europese Commissie de inbreukprocedure tegen Griekenland inleidde wegens de onjuiste omzetting van artikel 29 van richtlijn 2011/95/EU. Deze *de facto* uitsluiting van begunstigten van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Uit deze informatie blijkt echter niet of de Griekse autoriteiten de brief van de Europese Commissie hebben beantwoord, noch wat de strekking van hun antwoord zou zijn.

Gelet op het voorgaande kan de Raad niet anders dan besluiten dat de huidige situatie van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland op dit ogenblik bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de lengte van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, de politieke visie van de Griekse autoriteiten die zich richten op de zelfredzaamheid van de begunstigten van internationale bescherming, de tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan

tolkendiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de door de Europese Commissie in januari 2023 gestarte inbreukprocedure) vormen barrières die ervoor zorgen dat vele begunstigden binnen de Griekse samenleving in (zeer) precare omstandigheden leven.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland zodanig zijn dat deze begunstigden, als zij naar daar zouden terugkeren, *a priori* allemaal automatisch geconfronteerd zouden worden met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat er een zeer precare situatie is waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen. Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

Waar verzoekende partij in haar aanvullende nota van 6 juni 2023 nog verwijst naar bijkomende algemene informatie (bijvoorbeeld OSAR, *“La Grèce en tant qu'état tiers sûr”* van 3 augustus 2022), dient erop gewezen te worden dat deze informatie verouderd is en aldus niets verandert aan bovenstaande conclusie op basis van de recentere informatie die bijgebracht werd.

Wat haar individuele situatie betreft, blijkt uit het administratief dossier dat verzoekende partij nog in het bezit is van een geldige Griekse verblijfsvergunning (administratief dossier, map 6, documenten, stuk 15 A). Haar verblijfsvergunning is nog geldig tot en met 27 februari 2025. Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, juni 2022, p. 11) en met het gegeven dat verzoekende partij in Griekenland op 25 februari 2022 de vluchtelingenstatus heeft verworven (administratief dossier, map 5, DVZ, EURODAC MARKED HIT).

Daarnaast dient de Raad na te gaan of verzoekende partij geen specifieke elementen aanbrengt waaruit in haar hoofdte een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken.

Het Hof van Justitie heeft niet heeft gedefinieerd welke elementen een *“bijzondere kwetsbaarheid”* vormen die moeten worden onderzocht om te bepalen of een verzoeker om internationale bescherming, in het geval van een terugkeer naar de lidstaat die hem een internationale beschermingsstatus heeft verleend, zich in een zodanige situatie zou bevinden dat hij *“vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie”*.

In dit verband merkt de Raad op dat artikel 20, derde lid van de richtlijn 2011/95/EU, dat betrekking heeft op de “*Algemene bepalingen*” in hoofdstuk VII van deze richtlijn, getiteld “*Kenmerken van de internationale bescherming*”, als volgt luidt:

“3. Bij de toepassing van dit hoofdstuk houden de lidstaten rekening met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, personen met een handicap, ouderen, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, slachtoffers van mensenhandel, personen die lijden aan een geestesziekte en personen die folteringën hebben ondergaan, zijn verkracht of aan andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld blootgesteld zijn.”

De Raad benadrukt dat bovengenoemde opsomming wordt voorafgegaan door het woord “zoals” en dus slechts als voorbeeld en niet als exhaustief kan worden beschouwd.

Bovendien acht de Raad het overeenkomstig het vierde lid van het bovengenoemde artikel 20, dat bepaalt dat “*(l)id 3 (...) uitsluitend van toepassing (is) op personen die volgens een individuele beoordeling van hun situatie bijzondere behoeften hebben*”, passend om rekening te houden met alle elementen die verzoeker met betrekking tot zijn persoonlijke situatie heeft aangebracht.

Op dit punt acht de Raad de algemene situatie in de lidstaat die een internationale beschermingsstatus heeft verleend een belangrijk onderdeel van de persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming die deze bescherming in die lidstaat reeds geniet.

Hoe problematischer de situatie van begunstigden van internationale bescherming in de genoemde lidstaat na een analyse op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens blijkt te zijn, des te minder zal van de verzoeker kunnen worden geëist dat hij specifieke elementen aanbrengt die in zijn hoofde een “*bijzondere kwetsbaarheid*” aantonen in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

Verzoekende partij geeft in haar verzoekschrift aan dat zij kampt met psychologische problemen en brengt in een aanvullende nota ook een psychologisch attest bij. Er dient opgemerkt te worden dat verzoekende partij aangegeven heeft geen bijzondere procedurele noden te hebben (administratief dossier, map 5, DVZ, vragenlijst “*bijzondere procedurele noden*” DVZ) alsook tijdens het persoonlijk onderhoud stelt geen andere psychologische problemen te hebben behalve piekeren en slecht slapen (NPO, p. 13). Bovendien verklaarde zij op dat moment nog nooit geprobeerd te hebben om hiervoor in behandeling te gaan en stelde zij dat zij er in Griekenland nooit aan gedacht heeft om naar een dokter te gaan (NPO, p. 14). Uit het psychologische attest dat verzoekende partij bijbrengt dat dateert van 18 februari 2023 blijkt dat zij zich tijdens haar laatste sessie kwetsbaar vertoonde aangezien zij nog familie heeft in Gaza en er onzekerheid heerst over hun situatie. Er wordt verder gesteld dat zij symptomen vertoont van een posttraumatische stressstoornis waaronder slapeloosheid, negatieve gedachten, depressieve gevoelens, piekeren enzovoort. Verzoekende partij brengt echter geen andere psychologische attesten bij waaruit blijkt dat zij op heden nog in behandeling is voor deze symptomen. Uit dit attest noch uit haar verklaringen kan echter afgeleid worden dat deze psychologische problemen belangrijke gevolgen voor haar zelfstandig functioneren met zich meebrengen. Er kan niet op objectieve wijze vastgesteld worden, en verzoekende partij brengt geen specifieke elementen bij, die aantonen dat zij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die haar zal verhinderen haar rechten te doen gelden, verbonden aan haar status toegekend in Griekenland, of waardoor zij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Aldus brengt de verzoekende partij wat betreft haar persoonlijke situatie geen specifieke elementen aan waaruit moet worden besloten tot het bestaan van een bijzondere kwetsbaarheid in haar hoofde in de zin van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie.

Uit de gedragingen van verzoekende partij blijkt dat zij geenszins de intentie had om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen en er haar rechten te doen gelden. Uit het administratief dossier en haar verklaringen blijkt namelijk dat zij op 25 februari 2022 de vluchtelingenstatus verkreeg en dat zij reeds begin augustus 2022 Griekenland opnieuw verlaten heeft om door te reizen naar België (NPO, p. 4).

Het HvJ oordeelt stelselmatig met betrekking tot artikel 4 van het Handvest dat dit “*artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM en waarvan de inhoud en de reikwijdte dus krachtens artikel 52, lid 3, van het Handvest dezelfde zijn als die welke er door genoemd verdrag aan worden toegekend.*” (HvJ 19 maart 2019, Jawo, C-163/17, pt 91)

Inzake de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid om tot een mogelijke behandeling in strijd met artikel 4 van het Handvest te concluderen, heeft het HvJ in het arrest Ibrahim geoordeeld dat: “*Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil*

en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (arrest van heden, Jawo, C-163/17, punt 92 en aldaar aangehaalde rechtspraak).” (HvJ (grote kamer), 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt 90)

In punt 92 van het Jawo-arrest, waarnaar in het zojuist geciteerde uittreksel wordt verwezen, wordt het volgende bepaald *“Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, een bad nemen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid, of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (zie in die zin EHRM, 21 januari 2011, M.S.S. tegen België en Griekenland, CE:ECHR:2011:0121JUD003069609, §§ 252-263).”* (HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Abubacarr Jawo / Bundesrepublik Deutschland, pt. 92)

Uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens betreffende de situatie van personen die internationale bescherming vragen, blijkt dat *“Les Etats doivent notamment prendre en considération l'article 3 de la Convention, qui consacre l'une des valeurs fondamentales de toute société démocratique et prohibe en termes absolus la torture et les traitements inhumains ou dégradants quels que soient les circonstances et les agissements de la victime (voir, parmi d'autres, Labita c. Italie [GC], n° 26772/95, § 119, CEDH 2000-IV)”* (eigen onderlijnen) (vrije vertaling: “De staten moeten in het bijzonder rekening houden met artikel 3 van het Verdrag, dat een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving vastlegt en foltering en onmenselijke of vernederende behandeling in absolute termen verbiedt, ongeacht de omstandigheden en de daden van het slachtoffer”; EHRM 21 januari 2011, M.S.S. c. Belgique et Grèce, requête n° 30696/09, pt 218).

In dit verband herinnert de Raad eraan dat het Hof in zijn arrest in de zaak M.S.S. tegen België en Griekenland (EHRM 21 januari 2011, M.S.S. c. Belgique et Grèce, requête n° 30696/09, pt punten 259 e.v.), zich diende uit te spreken over een grief op grond van artikel 3 van het EVRM omwille van de levensomstandigheden van een verzoeker in Griekenland (punten 235 e.v. van het arrest). In wezen klaagde de verzoeker in deze zaak over de moeilijke levensomstandigheden waarin hij zich als aanvrager van internationale bescherming in Griekenland had bevonden, nadat hij, bij gebrek aan concrete informatie van de Griekse autoriteiten, gedwongen was geweest om maandenlang in een park in Athene te leven. De Griekse regering voerde aan dat *“la situation dans laquelle le requérant s'est trouvé à la suite de sa mise en liberté n'est que le résultat de ses propres choix et de sa propre négligence. Le requérant a choisi d'investir ses ressources dans la fuite du pays plutôt que dans un logement”* et que *“dans cette situation, il appartenait au requérant de se manifester et de montrer son intérêt pour améliorer sa situation matérielle. Or tout son parcours en Grèce a prouvé qu'il ne souhaitait pas y rester”* (vrije vertaling: “De situatie waarin verzoeker zich na zijn vrijlating bevond uitsluitend het gevolg was van zijn eigen keuzes en nalatigheid. Verzoeker heeft ervoor gekozen zijn middelen te investeren in het ontvluchten van het land in plaats van in huisvesting” en dat “het in deze situatie aan verzoeker was om zich kenbaar te maken en zijn belangstelling voor verbetering van zijn materiële situatie te tonen. Zijn gehele verblijf in Griekenland heeft echter aangetoond dat hij daar niet wilde blijven.”) (punten 240 en 242)

Gelet op de situatie die destijds in Griekenland bestond voor personen die om internationale bescherming verzochten, met name dat hun situatie gekenmerkt was door *“notoire qu'un demandeur d'asile de sexe masculin et d'âge adulte n'a à peu près aucune chance de recevoir une place dans un centre d'accueil et que d'après une étude menée de février à avril 2010, tous les demandeurs d'asile « Dublin » interrogés par le HCR étaient sans-abri. Ceux-ci vivent donc en grand nombre, à l'instar du requérant, dans des parcs ou des immeubles désaffectés”* (vrije vertaling: “het is bekend dat een volwassen mannelijke asielzoeker vrijwel geen kans maakt op een plaats in een opvangcentrum en dat volgens een onderzoek dat tussen februari en april 2010 is uitgevoerd, alle “Dublin”-asielzoekers die door de UNHCR zijn ondervraagd dakloos waren. Als gevolg hiervan woont een groot aantal van hen, net als de asielzoeker, in parken of leegstaande gebouwen”; punt 258), wees het EHRM op de moeilijkheden in het opvangsysteem voor verzoekers van internationale bescherming om te concluderen dat de Griekse autoriteiten, gelet op de bijzondere kwetsbaarheid van deze verzoekers en de algemene situatie in hun opvangsysteem, in dit geval artikel 3 van het EVRM hadden geschonden. Inzake de opvang heeft het EHRM onder meer geoordeeld dat *“les données précitées sur la capacité d'accueil relativisent l'argument du Gouvernement selon lequel la passivité du requérant est à l'origine de sa situation. En tout état de cause, étant donné la précarité et la vulnérabilité particulières et notoires des demandeurs d'asile en Grèce, la Cour est d'avis que les autorités grecques ne pouvaient se contenter d'attendre que le requérant prenne l'initiative de s'adresser à la préfecture de police pour pourvoir à ses besoins essentiels”* (vrije vertaling: “Bovenvermelde gegevens over de opvangcapaciteit relativeren het

argument van de regering dat verzoekers passiviteit aan de basis lag van zijn situatie. Hoe dan ook, gelet op de bijzondere en beruchte onzekerheid en kwetsbaarheid van asielzoekers in Griekenland, is het Hof van oordeel dat de Griekse autoriteiten er niet mee konden volstaan te wachten tot verzoeker het initiatief nam om zich tot het hoofdbureau van politie te wenden om in zijn basisbehoeften te voorzien”) en inzake de toegang tot de arbeidsmarkt “*Il n’apparaît pas non plus à la Cour que la possession d’une carte rose ait été ou ait pu être d’une quelconque utilité en pratique au requérant. La loi prévoit certes que, munis de la carte rose, les demandeurs d’asile ont accès au marché du travail, ce qui aurait permis au requérant d’essayer de mettre un terme à sa situation et de pourvoir à ses besoins essentiels. Là encore, il ressort des rapports consultés que, pratiquement, l’accès au marché du travail comporte tant d’obstacles administratifs qu’il ne peut être considéré comme une alternative réaliste (paragraphes 160 et 172 ci dessus). A cela s’ajoutent les difficultés personnelles dues à l’absence de connaissance de la langue grecque par le requérant et à l’absence de tout réseau de soutien ainsi que le contexte général de crise économique*” (points 259 et 261 de l’arrêt précité), (vrije vertaling: “Het Hof komt evenmin tot de conclusie dat het bezit van een roze kaart voor verzoeker van enig praktisch nut was of had kunnen zijn. Weliswaar bepaalt de wet dat asielzoekers die in het bezit zijn van een roze kaart toegang hebben tot de arbeidsmarkt, hetgeen verzoeker in staat zou hebben gesteld om te proberen een einde te maken aan zijn situatie en in zijn basisbehoeften te voorzien. Ook hier blijkt uit de geraadpleegde verslagen dat de toegang tot de arbeidsmarkt in de praktijk met zoveel administratieve belemmeringen gepaard gaat dat dit niet als een realistisch alternatief kan worden beschouwd (punten 160 en 172 hierboven).

Daarbij komen nog de persoonlijke moeilijkheden die te wijten zijn aan het gebrek aan kennis van de Griekse taal bij verzoeker en het ontbreken van enig ondersteunend netwerk, alsmede de algemene context van economische crisis” (punten 259 en 261 van bovengenoemd arrest), om te concluderen dat “*Au vu de ce qui précède et compte tenu des obligations reposant sur les autorités grecques en vertu de la directive Accueil (paragraphe 84 ci dessus), la Cour est d’avis qu’elles n’ont pas dûment tenu compte de la vulnérabilité du requérant comme demandeur d’asile et doivent être tenues pour responsables, en raison de leur passivité, des conditions dans lesquelles il s’est trouvé pendant des mois, vivant dans la rue, sans ressources, sans accès à des sanitaires, ne disposant d’aucun moyen de subvenir à ses besoins essentiels. La Cour estime que le requérant a été victime d’un traitement humiliant témoignant d’un manque de respect pour sa dignité et que cette situation a, sans aucun doute, suscité chez lui des sentiments de peur, d’angoisse ou d’infériorité propres à conduire au désespoir. Elle considère que de telles conditions d’existence, combinées avec l’incertitude prolongée dans laquelle il est resté et l’absence totale de perspective de voir sa situation s’améliorer, ont atteint le seuil de gravité requis par l’article 3 de la Convention*” (vrije vertaling: “In het licht van het voorgaande en gelet op de verplichtingen die op de Griekse autoriteiten rusten krachtens de richtlijn opvangvoorzieningen (punt 84 hierboven), is het Hof van oordeel dat zij niet naar behoren rekening hebben gehouden met verzoekers kwetsbaarheid als asielzoeker en dat zij door hun passiviteit verantwoordelijk moeten worden gehouden voor de omstandigheden waarin hij zich maandenlang bevond, levend op straat, zonder middelen van bestaan, zonder toegang tot sanitaire voorzieningen en zonder enige mogelijkheid om in zijn basisbehoeften te voorzien. Het Hof is van oordeel dat verzoeker een vernederende behandeling heeft ondergaan die getuigde van gebrek aan respect voor zijn waardigheid en dat deze situatie ongetwijfeld gevoelens van angst, bezorgdheid of minderwaardigheid heeft opgeroepen die tot wanhoop konden leiden. Hij is van mening dat deze levensomstandigheden, in combinatie met de langdurige onzekerheid waarin hij werd achtergelaten en het volledig ontbreken van enig vooruitzicht op verbetering van zijn situatie, de door artikel 3 van het Verdrag vereiste drempel van ernst hebben bereikt.”) (punt 263 van voormeld arrest)

Bij gebreke van systematische of fundamenteel tekortkomingen of van tekortkomingen die bepaalde groepen van personen treffen, is de Raad verplicht rekening te houden met de specifieke kenmerken van verzoekende partij haar individuele situatie tijdens haar verblijf in Griekenland, teneinde vast te stellen of zij zich buiten haar wil en haar persoonlijke keuzes om in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie bevond die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften.

Verzoekende partij verklaart in het verzoekschrift dat zij in Griekenland problemen ondervond bij het zoeken naar een baan, een woning en voedsel en dat zij bedreigingen bleef ontvangen in het kader van haar problemen in Palestina waarvoor zij geen effectieve bescherming kreeg van de Griekse autoriteiten.

Met betrekking tot haar zoektocht naar werk en huisvesting, blijkt uit haar verklaringen dat zij er in slaagde om op Kos bij een bejaarde Griekse man te verblijven. In ruil voor het schoonmaken van zijn huis mocht verzoekende partij bij hem verblijven (NPO, p. 4). Bovendien kon zij daarna ook in het restaurant van deze man werken waarbij deze haar 500 of 650 euro per gewerkte maand betaalde (NPO, p. 10). Nadat zij bij deze man wegging, heeft verzoekende partij niet verder naar ander werk gezocht in Griekenland omdat zij op dat moment enkel nog wenste te “vluchten” (NPO, p. 9-10). Ook met betrekking tot haar zoektocht naar huisvesting heeft verzoekende partij eerder beperkte stappen ondernomen. Nadat zij bij deze bejaarde man verbleven had, vroeg zij in Kreta enkel aan medevluchtelingen en aan mensen op straat of zij haar konden helpen bij het vinden van huisvesting. Zij is echter nooit langsgegaan bij organisaties en heeft ook geen beroep gedaan op de Griekse instanties om haar bij te staan in haar zoektocht naar een verblijfplaats (NPO, p. 11). Waar zij in het verzoekschrift stelt dat een verlaten huis en haar verblijf bij de bejaarde man niet kunnen gezien worden als duurzame oplossingen, wordt verwezen naar het feit dat uit haar verklaringen blijkt

dat verzoekende partij geen ernstige pogingen ondernomen heeft om huisvesting en een job te vinden, zoals hierboven reeds uiteengezet. Waar zij in het verzoekschrift bovendien stelt dat zij geen inkomen kreeg voor het werk dat zij leverde voor de Griekse man bij wie zij verbleef en er aldus sprake is van slavernij, blijkt uit haar verklaringen dat zij voor haar werk in het restaurant van deze man wel degelijk betaald werd (NPO, p. 10). De verzoekende partij brengt ook geen andere informatie bij over haar werkomstandigheden bij deze werkgever. Daarenboven dient erop gewezen te worden dat de verzoekende partij geen stappen ondernomen heeft om via andere kanalen werk te vinden, namelijk door beroep te doen op de Griekse instanties. Ook het feit dat zij nog maar kort in Griekenland was en aldus niet wist waar zij terecht kon om hulp te vragen, doet geen afbreuk aan het feit dat zij zelf geen stappen ondernomen heeft om zich hierover te informeren bij de Griekse instanties. Bovendien stelt verzoekende partij dat zij in de toekomst eventueel wel aan huisvesting zou geraken in Griekenland indien haar veiligheid gegarandeerd zou zijn (NPO, p. 11).

Waar verzoekende partij in haar verzoekschrift bovendien verwijst naar haar verklaringen omtrent de bedreigingen die zij ontvangen heeft naar aanleiding van haar problemen in Palestina en het feit dat zij geen effectieve bescherming krijgt in Griekenland, kan zij niet gevolgd worden. Uit haar verklaringen blijkt namelijk dat de Griekse politie, weliswaar na enkele keren langsgesgaan te moeten zijn, haar klacht heeft opgenomen en haar op de hoogte ging houden van het verloop van haar klacht. Echter heeft verzoekende partij slechts beperkte stappen ondernomen voor de opvolging van haar klacht. Zij ging nog eenmaal langs in het politiekantoor in Kos, maar ging niet naar andere politiekantoren om daar eventueel ook melding te maken van haar klacht (NPO, p. 8-9). Bovendien blijkt uit de bestreden beslissing dat de brief die verzoekende partij neerlegde bij het CGVS, een brief betreft waarin de rechtbank van eerste aanleg van Kos de politie aanspoort om haar klacht te onderzoeken. Uit niets blijkt dat verzoekende partij in geval van veiligheidsproblemen geen beroep zou kunnen doen op de bescherming van de Griekse autoriteiten indien zij daartoe de nodige stappen onderneemt.

Gelet op de *supra* aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie, kan de Raad de redenering van de verzoekende partij niet volgen dat de socio-economische moeilijkheden die zij in Griekenland zou ondervinden gelijkstaan met een “*situatie van onmenselijke behandeling*”. De verzoekende partij toont niet *in concreto* aan dat zij in een verregaande materiële deprivatie terecht zal komen, die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor haar fysieke of mentale gezondheid of haar in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch dat zij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Bovendien dient bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie, in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen die internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat óók de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling. De Raad wijst erop dat de verzoekende partij internationale bescherming heeft verkregen in Griekenland dat als EU-lidstaat gebonden is aan het EU-*acquis* dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die verbonden zijn aan haar status en waarvan de verzoekende partij gebruik kan maken. De Raad ontwaart noch uit het gehoor van de verzoekende partij noch uit het verzoekschrift concrete stappen die zij zou hebben ondernomen met het oog op het bekomen van huisvesting of tewerkstelling of gezondheidszorg, zoals reeds hoger uiteengezet.

Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien.

4.3.4. De verzoekende partij brengt geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat zij buiten haar wil en haar persoonlijke keuzes om, terecht komt of terecht is gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften. De Raad kan slechts vaststellen dat de verzoekende partij op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat zij in Griekenland alle mogelijke middelen zou hebben uitgeput om haar rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen laten gelden.

In voorliggend geval blijkt, na een individueel en inhoudelijk onderzoek van het geheel van de elementen die voorliggen, dat de verzoekende partij niet aantoonde dat de bescherming die haar in Griekenland verleend werd, ontoereikend zou zijn.

Gelet op de vaststellingen die in de bestreden beslissing gedaan worden en in acht genomen wat voorafgaat, heeft de verzoekende partij aldus niet *in concreto* aannemelijk gemaakt dat zij zich niet langer zou kunnen beroepen op de bescherming die haar reeds werd toegekend in Griekenland, dat de bescherming die haar in Griekenland verleend werd, ontoereikend zou zijn. De verzoekende partij kan evenmin in alle redelijkheid stellen dat er in haar hoofde sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat zij wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten haar wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht zal komen, die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor haar fysieke of mentale gezondheid of haar in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch dat zij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. De verzoekende partij toont op geen enkele wijze aan dat zij verhinderd was om in Griekenland in haar elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen. Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat de verzoekende partij geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van haar niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat zij zich beroept op de beschermingsstatus die haar in Griekenland reeds werd toegekend.

4.3.5. Het vermoeden dat haar grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van de verzoekende partij verhinderen. Haar beschermingsverzoek dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

4.3.6. Aangezien aan de verzoekende partij reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of zij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoekende partij een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in haar land van herkomst dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden dat de aan de verzoekende partij toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. De verzoekende partij is op dit punt in gebreke gebleven. In het kader hiervan dient opgemerkt te worden dat de verzoekende partij niet dienstig kan verwijzen naar de foto's die ze bijbrengt bij haar aanvullende nota van 16 maart 2024 van een onlangs vernielde gezinswoning, daar deze geen betrekking hebben op haar situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland, maar betrekking hebben op de situatie in Gaza.

4.4. Uit het administratief dossier blijkt dat de verzoekende partij werd gehoord op het CGVS. Tijdens dit gehoor kreeg zij de mogelijkheid haar relaas uiteen te zetten en haar argumenten kracht bij te zetten, kon zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft zij zich laten bijstaan door een advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Arabisch machtig is.

4.5. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. De verzoekende partij heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de verwerende partij. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op dertig april tweeduizend vierentwintig door:

M. RYCKASEYS,

kamervoorzitter,

M. DENYS,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. DENYS

M. RYCKASEYS